

Cursus Grassen en Zeggen

De eerste twee cursusdagen zitten er op en we zijn een hoop kennis rijker! Natuurvereniging Zuidwolde heeft een cursus georganiseerd voor het beter leren kennen van de grasachtige planten in onze flora: echte grassen, zeggen en russen. Doel is om binnen deze speciale groep van planten “het kaf van het koren” te leren scheiden: tarwe en mais zijn grassen, maar er is meer. In de bermen en langs de slootkanten groeit niet alleen maar gras en riet en wij willen al die planten op naam kunnen brengen.

Gemeente de Wolden wil meer aan ecologisch bermbeheer gaan doen. Daarom is de natuurvereniging dit jaar van start gegaan met het inventariseren van aangewezen bermen met de bedoeling om in de loop van enkele jaren het verschil zichtbaar te maken tussen wel en niet ecologisch gemaaid bermen. Maar dan moeten de speurneuzen wel goed het verschil tussen de verschillende grassen, russen en zeggen kennen. En daarom deze cursus.

In informatiecentrum 't Ende aan de Reest hebben we een passende plek gevonden. Edwin Dijkhuis komt helemaal uit Nijmegen om als specialist van FLORON alle details uit de doeken te doen. Edwin heeft jaren in Drenthe gewoond en heeft over de jaren een speciale “neus” ontwikkeld voor de grasachtige planten. Hij heeft ons op de eerste zaterdag aan de hand van foto's en tekeningen van de zeggen (geslacht Carex) de belangrijke kenmerken bijgebracht zodat we nu weten waar we precies op moeten letten: kafjes, nootjes, tongetje, aren, mannelijke en vrouwelijke bloemen, wortelstokken, haren, snavels.... Determineren is nu een peulenschil geworden (hmmm...). De tweede dag is besteed aan grassen en de determinatie daarvan bleek nog lastiger! Zo'n cursus is dus heel nuttig!

Gelukkig had Edwin ook vers materiaal meegenomen: tafelvullend met grote bossen en kleine sprietjes. Dat was direct een soort quiz, want er stond alleen bij of de plant eenjarig of meerjarig was en of de plant in een pol groeide of in de vorm van zoden. De juiste naam mochten we in groepjes van twee mensen zelf uitzoeken met de flora in de hand. Natuurlijk was Edwin erbij om op vragen de juiste wedervraag te stellen (“Hoeveel stampers heb je geteld?”, “Oh ja, daar moeten we in de tabel verkeerd gegaan zijn. Dank je.”).

Leuk is het om te zien dat je na zo'n paar uur stoeien met planten in staat bent om een stuk of wat soorten direct op naam te brengen: je herkent ze aan de groeiwijze, de kleur en dergelijke en je krijgt een soort gevoel waarmee je ook weer veel sneller kunt determineren en je steeds minder tijd in de flora zit te bladeren.

Het was prachtig weer dus we konden lekker buiten in de zon zitten. De middag was gereserveerd om stroomdal van de Reest op te zoeken en in de hooilanden op zoek te gaan naar zeggen en grassen “in het wild”. Langs het informatiepad bij 't Ende viel het aantal zeggen wel wat tegen, maar daarentegen stond er wel weer heel mooie grassen en bloemen als Echte koekoeksbloem, Zuring, Moeraskartelblad, Ratelaar en zo.

We kijken alweer uit naar de laatste zaterdag 13 september, wanneer we ons storten op de C4-grassen. Intussen zelf oefenen om de Scherpe zegge (echt scherp: au!) en Zwarte zegge van elkaar te onderscheiden en al die andere soorten die we in Drenthe kunnen vinden. Kunnen we meteen alvast wat materiaal verzamelen van “moeilijke” grassen waar we in de cursus onze tanden op stuk gaan bijten. Maar oefening baart kunst!

Martin Stolp